ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի
/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 15

« 18 » մայիսի, 2023 թ.

Պ/բ-028-ԱՍԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6 - Մասնագիտական մանկավարժություն / Պատմություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.18.6 – Պատմություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Պատմության**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **հեռակա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ հեռակա **V կուրս II կիսամյակ**

Դասախոս՝ **Վաչագան Խաժակյան**
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե **khazhakyan.vachagan@gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում..... 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները..... 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները..... 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները..... ...
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ..... ...
9. Ուսումնառության մեթոդները..... ...
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ...
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքներիուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում..... ...
14. Գնահատում..... ...
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում..... ...
    14.2. Հարցաշար..... ...
    14.3. Գնահատման չափանիշներ..... ...
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ..... ...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Ասիայի պատմություն»բակալավրի կրթական ծրագրով դասընթացը կազմված է բակալավրի հիմնական ծրագրին համապատասխան: Այն պատկանում է մասնագիտական առարկաների թվին:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

1. Ուսանողներին ծանոթացնելԱսիայիերկրների նորև նորագույն պատմության կարևորագույն իրադարձություններին,
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքները Ասիայի երկրների նորևնորագույնպատմությանվերաբերյալ,
3. Ուսանողներին սովորեցնել պատմահամեմատական մեթոդով կապեր ստեղծել համաշխարհային պատմության եվԱսիայիերկրներիպատմությանմիջև,

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

1. Ձեռք բերած գիտելիքներն ու ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ,
2. Նախապատրաստել մանկավարժական հետագա գործունեության:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

«Ասիայի պատմությունը» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է, որ ուսանողն ունենա Եվրոպայի և Ամերիկայի նոր և նորագույն պատմության, Ռուսաստանի, Թուրքիայի, Իրանի պատմության, 18-րդ դարին նախորդած շրջանի միջազգային հարաբերությունների պատմության իմացություն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և կոմպետենցիաները.

«Ասիայի պատմություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներնեն.

1. Իմանալ ասիական տարածաշրջանային զարգացումները, պատմական զարգացման առանձնահատկությունները, տարածքային խնդիրները, ասիական երկրների միջև ընթացող տնտեսական, քաղաքական, մշակութային առնչությունները, նրանց միջև իրականացվող մերօրյահարաբերությունների մակարդակը, արաբա-իսրայելական կոնֆլիկտի պատմությունը, աշխարհի համար տարածաշրջանի կարևորությունը, մեծ տերությունների հետապնդած նպատակներն ու շահերի բախումը այն դերն ու նշանակությունը, որ ունեն

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծմանհարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2]http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

ասիական երկրները տարածաշրջանային զարգացումներում ու միջազգային քաղաքականությանմեջ,

2. Կարողանալ բացատրել Ասիական տարածաշրջանի պատմական դեպքերի պատճառահետևանքային կապը,
3. Կարողանալ վերլուծել ասիական երկրների պատմության ընդհանուր օրինաչափությունները և դրանց ազդեցությունը համաշխարհային գործընթացների վրա:
4. Տիրապետել ասիականերկրների նոր և նորագույն պատմության հիմնախնդիրներին, առարկայի դասավանդման մեթոդոլոգիային, աղբյուրների հետ աշխատելու ձևերին:

Դասընթացիուսումնասիրմանարդյունքումուսանողըձեռքկբերիհետևյալկոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Դ1. Ընթացիկ իրադարձություններն ու գործընթացները և անցյալի ու ներկայի փոխհարաբերությունները գնահատելիս քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն դրսևորելու ունակություններ,

Դ2. Պատմության վերաբերյալ գիտելիքներն ու արդյունքները համադրելու և պատմագիտական գիտելիքի միջազգային չափանիշներին և չափորոշիչներին համապատասխանեցնելու, ինչպես նաև պատմագիտական գիտելիքի միջազգային ձեռքբերումները տեղայնացնելու և տեղական (ազգային) առանձնահատկությունների հետ համադրելու կարողություն,

Դ3. Մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու, ինչպես նաև նոր իրավիճակներին համապատասխան որոշումներ կայացնելու և սովորելու կարողություն:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

Բ1. Կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն,

Բ2. Պատմության վերաբերյալ բազմաբնույթ գիտելիքների համակարգման և տեսական վերլուծության, սեփական դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություն,

Բ3. Համաշխարհային և հայրենական պատմության հրատապ ու հանգուցային հարցերի վերաբերյալ ժամանակակից մոտեցումներում, տեսակետներում և պատկերացումներում ազատ կողմնորոշվելու կարողություն, տեղեկույթի համադրման միջոցով համաշխարհային նորագույն քաղաքական զարգացումները հասկանալու կարողություն,

Բ4. Քննադատաբար և համակարգված օգտագործելով իր գիտելիքները՝ պատմական իրադարձությունների ու գործընթացները վերլուծելու, դրանց տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու կարողություն, արդիական և նորարարական մեթոդների օգնությամբ իր

գիտելիքներն ու իմացությունը կիրառելով՝ դիրքորոշումներ ձևակերպելու և հետազոտություններ կատարելու կարողություն:

Բ5. Սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու և դրանցում առկա ինֆորմացիայի տարբեր ձևերը օգտագործելու, տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, տեղեկույթը կառավարելու,իր դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություններ,

Բ6. Պատմության տարբեր շրջափուլերում ի հայտ եկած քաղաքական, տնտեսական, հասարակական-պետական, մշակութային կառույցներն ու գաղափարաբանությունները համադրելու, դրանց փոխակերպությունների առանձնահատկությունները վեր հանելու կարողություն,

Բ7. Մասնագիտական բարեվարքության նորմերը պահպանելով՝ զեկուցումներ պատրաստելու, հետազոտություններ կատարելու կարողություն:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Ասիայի պատմություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառելմասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և պատմագիտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը,ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		6
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		104
Ընդամենը		120

[3]Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/հանրագումարային քննություն)		քննություն

7. <u>Ուսումնական աշխատանքներիտեսակները</u>[4].

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնականաշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատորաշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրելթեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործ-ընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսում-նասիրման և լուծման նպատակով:
  - **Էսսե**– արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
  - **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**– ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - **Նախագծերի մեթոդ**– ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նահանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
  - **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - **Աշխատանքային տետր**– նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
  - **Զեկույց**– որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- <u>Հարցազրույց</u>– վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[6]հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում,*թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

Հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստտեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույնաշխ ատանք
1.	«Ասիայիերկրներինորև նորագույն պատմություն» առարկան	2				
2.	Չինաստանը և Ճապոնիան 17-20-րդ դարի սկզբին	2				
3.	Հնդկաստանը 17-20-րդ դարի սկզբին	2				
4.	Չինաստանը և Ճապոնիան 1918-2000-ական թթ.	2				
5.	Հնդկաստանը 1945-2000-ական թթ.	2				
6.	Դուրրանիների Աֆղանական պետությունը		2			
7.	Արաբական երկրները (Սիրիա, Լիբանան) Օսմանյան կայսրության կազմում և պայքարն անկախության համար։ Սիրիան և Լիբանանը 1917-1945թթ.		2			
8.	Մերձավոր Արևելքի երկրները 1945թ. – մեր օրերը։ Իսրայելի պետության ստեղծումը		2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10	6			

[8]Նման է օրացուցային պլանին

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների նոր պատմություն, ուսումնական ձեռնարկ (Ացամբայի խմբագրությամբ):	Երևան, 1978
2.	Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների նորագույն պատմություն (Յուրևի Մ. խմբագրությամբ),	Երևան, 1982
3.	Կարապետյան Ռ., Արաբական երկրների նոր և նորագույն պատմություն:	Երևան, 2003
4.	Հովհաննիսյան Ն., Արաբական երկրների պատմություն, հ.3-4,	Երևան, 2008
5.	Всемирная история, Т. VI.	Москва, 1959
6.	Всемирная история, Т. VII.	Москва, 1960
7.	Луцкий В., Новая история арабских стран.	Москва, 2005
8.	Новая история стран Азии и Африки, XVI-XIX века.	Москва, 2004
9.	Родригес А., М., История стран Азии и Африки в новейшее время	М., 2008.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Հովհաննիսյան Ն., Սարգսյան Հ., «Սիրիան անկախության համար մղված պայքարում» (1917-1946թթ.)	Երևան, 1975
2.	Հովհաննիսյան Ն., «Ազգային ազատագրական պայքարը Լիբանանում»	Երևան, 1967
3.	Новейшая история арабских стран. Ред Войликов Д.	М. , 1978
4.	Брутенц К. Освободившиеся страна в 70-u годы	М., 1979
5.	Антонова К., “История Индии”	М. 1981
6.	Бузов В., История современного Востока 20-21 вв.	Москва-Ростов- на-Дону, 2008
7.	Китай в новое и новейшее время	Москва,1981

8.	Очерки новейшей истории Японии (Ред. Эйдус Х.)	М., 1981
9.	Новейшая история Китая 1917-1927	М., 1983
10.	Новейшая история стран Азии и Африки XX век, часть 2, 1945-2000	М., 2004
11.	Новейшая история стран Азии и Африки XX век, часть 3, 1945-2000	М., 2004
12.	Новая история стран Азии и Африки, XVI-XIX века	Москва, 2004
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

10. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

10.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

Հ/Հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	«Ասիայիերկրներինորև նորագույն պատմություն»առարկան	Դասընթացի բովանդակությունը, խնդիրները, նպատակը	2	Տե՛ս նշված գրականությունը
2.	Չինաստանը և Ճապոնիան 17-20-րդ դարի սկզբին	Չինաստանը մինչև 17-րդ դարի 40-ական թթ.: Մանջուրական արշավանքը և ՅԻՆ հարստության հաստատումը: Ցիների կայսրության սոցիալական կարգը, պետական կազմակերպությունը: Ցիների նվաճողական քաղաքականությունը: Հակամանջուրական պայքարը և գաղտնի ընկերությունների գործունեությունը 17-րդ դ. երկրորդ կեսից մինչև 19-րդ դարի սկիզբ:Ափիոնի պատերազմները: Չինաստանի արտաքին քաղաքական դրությունը 19-րդ դ. վերջին – 20-րդ դ. սկզբին: Տայպինների «Երկնային թագավորությունը» և նրանց ապստամբության ճնշումը: Հասարակական-քաղաքական շարժումները 19-րդ դ. վերջից 20-րդ դարի սկզբին: 1911թ-ի	2	Տե՛ս նշված գրականությունը

[9]Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		ապստամբությունը և Ցիների տիրապետության հաստատումը: Ճապոնիան Տոկուգավայի Սյոգունների օրոք: Ճապոնիայի պետական, սոցիալական կառուցվածքը, գաղափարախոսությունը: Ճապոնիայի տնտեսությունը 17-18-րդ դդ.: Գյուղացիության դրությունը և հակաավատատիրական պայքարը: Տոկուգավայի Սյոգունների արտաքին քաղաքականությունը: Ճապոնիայի բռնի «բացումը» և անիրավահավասար պայմանագրերը: Տոկուգավայի սյուգունության ճգնաժամը և անկումը: 1868թ-ի հեղափոխությունը Ճապոնիայում: Նոր կառավարության քաղաքականությունը և բարեփոխումները 19-րդ դ. 70-ական թթ.: Ճապոնիայի քաղաքական և տնտեսական զարգացումը 19-րդ դ. վերջին – 20-րդ դ. սկզբին: Քաղաքական կուսակցությունների առաջացումը: Սահմանադրության ընդունումը 1889թ.:		
3.	Հնդկաստանը 17-20-րդ դարի սկզբին	Հնդկաստանը 17-րդ դ. երկրորդ կեսին: Մեծ Մողոլների կայսրությունը Աուրանգզեբ կայսեր և նրա հաջորդների օրոք: Հնդիկների ազատագրական պայքարը և Մեծ Մողոլների կայսրության կործանումը: Անգլիացիների կողմից Հնդկաստանի նվաճման սկիզբը: Անգլիայի կողմից Հնդկաստանի նվաճման ավարտը 19-րդ դարում: Անգլիական վարչակարգի հաստատումը Հնդկաստանում: Ժողովրդա-ազատագրական շարժումը 19-րդ դ. և 20-րդ դ. սկզբին:	2	Տե՛ս նշված գրականությունը
4.	Չինաստանը և Ճապոնիան 1918-2000-ական թթ.	Չինաստանի սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական դրությունը 1919-1925թթ.: Սուն Յաթ-սենի «Երեք ժողովրդական սկզբունքները»: 1925-1927թթ-ի հեղափոխությունը: Գոմինդանի հակաժողովրդական իշխանության հաստատումը Չինաստանում, նրա ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Խորհրդային շարժումը Չինաստանում: Ճապոնա-չինական հարաբերությունները 1930-40-ական թթ.: Ճապոնական զորքերի պարտությունը Խասան լճի և Խալխին գոլ գետերի մոտ: 1946-	2	Տե՛ս նշված գրականությունը

		1949թթ-ի քաղաքացիական պատերազմը Չինաստանում: ՉԺՀ-ի կազմավորումը: Չինաստանը 1949-1952, 1958-1976թթ-ին: ՉԺՀ-ի արտաքին քաղաքականությունը 1950-ականների վերջին – 60-ականների սկզբին: Խորհրդա-չինական հարաբերությունների կարգավորումը; Կուլտուրական հեղափոխության առաջին փուլը: ՉԺՀ-ն բարեփոխումների տարիներին և 1990-ական թթ-ի երկրորդ կեսին: Ճապոնիայի արտաքին քաղաքականությունը: Ճապոնիան Առաջին աշխարհամարտի տարիներին: Երկրորդ աշխարհամարտի սկիզբը Խաղաղ օվկիանոսում: Ճապոնիայի հաջողությունները պատերազմի առաջին փուլում: Ներքաղաքական իրադրության սրումը Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Ճապոնիայի վերաբերյալ Պոտզդամի հռչակագրի ընդունումը: ԽՍՀՄ-ի պատերազմի մեջ մտնելը Ճապոնիայի դեմ: Ճապոնիայի անձնատվությունը: Ճապոնիան 1945-1960-ական թթ-ին: Քաղաքական-տնտեսական զարգացումը մինչև 70-ական թթ.: Ճապոնիայի տնտեսական զարգացումը և արտաքին քաղաքականությունը 1980-90-ական թթ-ին		
5.	Հնդկաստանը 1945-2000-ական թթ.	Հնդկաստանի քաղաքական անկախության նվաճումը: Մահաթմա Գանդիի գործունեությունը: Հնդկաստանի Հանրապետության հռչակումը և նոր Սահմանադրությունը: Հնդկաստանը 1945-90-ական թթ-ին	2	Տե՛ս նշված գրականությունը

10.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Դուրրանիների աֆղանական տերության կազմավորումը և քայքայումը	Աֆղանստանի քաղաքական տրոհվածությունը: Աֆղանստանը Ահմադ շահի հաջորդների օրոք: Աֆղանների պայքարն անգլիացի գաղութարարների դեմ: Առաջին անգլո-աֆղանական պատերազմը 1838-1842թթ.	2	բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
2.	Արաբական երկրները 18-20-րդ դդ.	Արաբական երկրները Օսմանյան կայսրության կազմում և պայքարն անկախության համար (18-19-րդ դդ.): Արաբական ժողովուրդների պայքարը թուրքական ճնշումների դեմ: Սիրիան և Լիբանանը Մուհամմեդ Ալիի իշխանության ներքո: Հակաավատատիրական շարժումը Սիրիայում և Լիբանանում: Օտարերկրյա կապիտալի ներթափանցումը Սիրիա և Լիբանան: Սիրիան և Լիբանանը 1917-1945թթ.:Մանդատային համակարգը և նրա գաղութային էությունը: Սիրիայի պայքարը ֆրանսիական գաղութային ճնշման դեմ: 1925-1927թթ-ի ապստամբությունը: 1930թ-ի Սահմանադրության բնութագիրը: Սիրիայի անկախության հռչակումը: Սիրիան և Լիբանանը Երկրորդ աշխարհամարտի նախօրյակին և տարիներին	2	բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
3.	Մերձավոր Արևելքի երկրները	Իսրայելի պետության ստեղծումը: 1948թ., 1967թ-	2	բանավոր	Տե՛ս նշված

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	1945թ-ից մինչև մեր օրերը	ի արաբա-իսրայելական պատերազմները։ 1970թ-ի հորդանանյան ճգնաժամը։ 1973թ-ի արաբա-իսրայելական պատերազմը։ Քաղաքացիական պատերազմը Լիբանանում։ Իսրայելի ներխուժումը Լիբանան 1982թ-ին։ Իրանա-իրաքյան պատերազմը։ Իրաքի ներխուժումը Քուվեյթ։ Նավթային գործոնը արաբական Արևելքում։ Երուսաղեմի հիմնախնդիրը պաղեստինա-իսրայելական հակամարտության կարգավորման գործընթացում։			գրականությունը

10.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգմանձևը	Գրականություն[12]
1.	Հնդկաստանի քաղաքական և հոգևոր առաջնորդ Մահաթմա Գանդի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
2.	Չինաստանի քաղաքական գործիչ, բարեփոխիչ Դեն Սյաոպին	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
3.	Ճապոնիայի կայսր Ակիհիտո	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
4.	Իսրայելի պետության հիմնադիր Դավիդ բեն Գուրիոն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը

[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Սիրիայի և Իրաքի թագավոր Ֆեյսալ I	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
6.	Հարավային Կորեայի պետական և ռազմական գործիչ Պակ Չոնխի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
7.	Թայվանի առաջնորդ, ռազմաքաղաքական գործիչ Չան Կայշի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
8.	Ճապոնիայի կայսր Հիրոհիտո	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
9.	Հնդիկ քաղաքական գործիչ և վարչապետ Ջավահարլալ Ներու	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
10.	Հյուսիսային Կորեայի պետության հիմնադիր Կիմ Իր Սեն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
11.	Սիրիացի ռազմաքաղաքական և պետական գործիչ Հաֆեզ ալ-Ասադ	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
12.	ՉԺՀ-ի նախագահ և կոմկուսի գլխավոր քարտուղար Սի Ցզինպին	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
13.	Իսրայելցի քաղաքական, պետական գործիչ, վարչապետ Գոլդա Մեիր	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
14.	Աֆղանական պետական քաղաքական գործիչ Մուհամմադ Նաջիբուլլա	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
15.	Հյուսիսային Վիետնամի նախագահ Հո Շի Մին	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
16.	Հնդիկ քաղաքական և պետական գործիչ, վարչապետ Ինդիրա Գանդի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
17.	Իսրայելցի քաղաքական և ռազմական գործիչ, վարչապետ Իցհակ Ռաբին	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
18.	Չինական հեղափոխության առաջնորդ, պետական քաղաքական գործիչ Մաո Ցզե Դուն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
19.	Աֆղանական պետական, քաղաքական գործիչ Նուր Մուհամմադ Թարակի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
20.	Իրաքցի պետական, քաղաքական գործիչ, Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը

21.	Իսրայելցի քաղաքական, պետական գործիչ, Իսրայել վարչապետ Արիել Շարոն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
22.	Աֆղանստանի շահ Ահմադ-Շահ Դուրանի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
23.	Իրաքի վարչապետ, պետական և ռազմական գործիչ Աբդ ալ-Քարիմ Քասիմ	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
24.	Չինացի ռազմական և քաղաքական գործիչ Յուան Շիկայ	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
25.	Չինաստանի առաջին նախագահ, չինացի հեղափոխական, քաղաքական գործիչ Սուն Յաթ-Սեն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
26.	Հնդիկ քաղաքական գործիչ, Հնդկաստանի վարչապետ Ռաջիվ Գանդի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
27.	Չինացի քաղաքական գործիչ Չժոու Էնլայն	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
28.	Իրանի իսլամական հեղափոխության ղեկավար Այաթոլլա Ռուհոլլա Մուսավի Խոմեյնի	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը
29.	Իսրայելի քաղաքական և ռազմական գործիչ Մոշե Դայան	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Գրավոր-բանավոր	Տե՛ս նշված գրականությունը

11. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[13]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Տեսահամալիր (տեսամագնիտաֆոն, հեռուստացույց)	Տեսահամալիր (տեսամագնիտաֆոն, հեռուստացույց)
Համացանց	Համացանց

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Անձնականհամակարգիչ	Անձնականհամակարգիչ

12. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներնքննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

12.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

12.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

---

[14]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամիուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»(ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

12.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Ասիայի երկրները կապիտալիստական հարաբերությունների ձ¨ավորման ¨ զարգացման ժամանակաշրջանում:
2. Չինական կայսրությունը մինչ¨ XVII դարի 40-ական թվականները:
3. Մանջուրական արշավանքը ¨ Ցին հարստության հաստատումը:
4. Ցիների կայսրության սոցիալական կարգը ¨ պետական կազմակերպությունը:
5. Ցիների կառավարության նվաճողական քաղաքականությունը:
6. Գաղութային ներթափանցման փորձերը ¨ Չինաստանի «փակումը»:
7. Ափիոնի առաջին պատերազմը:
8. Անիրավահավասար պայմանագրերի կնքումը Չինաստանի ¨ մեծ տերությունների միջ¨
9. Ափիոնի երկրորդ պատերազմը (1856-1860թթ.)
10. Մեծ մողոլների պետությունը:
11. Մարաթական պետության կազմվելը:
12. Մեծ մողոլների կայսրության անկումը:
13. Անգլո-ֆրանսիական մրցակցությունը Հնդկաստանում:
14. Բենգալիայի կողոպուտը նախասկզբնական կուտակման մեթոդներով:
15. Գաղութային ճնշման ապարատի ստեղծումը Հնդկաստանում:
16. Ար¨ելահնդկական ընկերությունների գաղութային զավթումների ավարտը:
17. Հյուսիսային Հնդկաստանի ար¨մտյան մարզերի ¨ սիկհերի պետության նվաճումը ար¨ելահնդկական ընկերության կողմից:
18. Տոկուգավայի ռեժիմի հաստատումը:
19. Տոկուգավայի ռեժիմի քաղաքական ճգնաժամը:
20. Սիրիան ¨ Լիբանանը 18-19-րդ դարերում:
21. Հակաֆեոդալական շարժումը Սիրիայում ¨ Լիբանանում:
22. Օտարերկրյա կապիտալի ներթափանցումը Սիրիա ¨ Լիբանան:
23. Ասիայի ¨ Աֆրիկայի երկրները համաշխարհային կապիտալիստական համակարգում:
24. Լիբանանի ¨ Սիրիայի անկախության պայքարը 1920-1945/46 թթ.
25. Փոփոխություններ ցինյան կառավարության քաղաքականության մեջ (19-րդդարիվերջ ¨ 20-րդդարիսկիզբ):

26. 1884-1885 թթ. ֆրանս-չինականպատերազմը ¨ նրահետ¨անքները:
27. Հեղափոխական դեմոկրատական շարժման առաջացումը Սուն Յաթսենի գլխավորությամբ:
28. «Երեք ժողովրդական սկզբունքների» մշակումը:
29. Ճապոնիայիտնտեսականքաղաքականզարգացումը 19-րդդարիվերջին ¨ 20-րդդարիսկզբներին:
30. Քաղաքական կուսակցությունների առաջացումը Ճապոնիայում: 1889թ. սահմանադրությունը:
31. Ճապոնիայի արտաքին քաղաքականությունը XIX դարիվերջին - XX դարիսկզբին:
32. 1919 թ. «մայիսի 4-իշարժումը» Չինաստանում:
33. 1925-1927 թթ. Հեղափոխությունը Չինաստանում:
34. Մայիսի 30-ի շարժումը Չինաստանում:
35. Գանդիի քաղաքական գործունեությունը: Քաղաքական անհնազանդության մասսայականկամպանիան Գանդիիգլխավորությամբ:
36. Ուժերիտեղաբաշխումը Ազգային կոնգրեսում ¨ նրագործունեությունը: Գանդիի ծրագիրը ¨ գանդիզմի էությունը:
37. Քաղաքական անհնազանդության 1930թ. կամպանիան: «Կլոր սեղանի» կոնֆերանսը:
38. Հնդկաստանը երկրորդ համաշխարհային պատերազմի նախօրեին ¨ տարիներին:
39. Մանդատային համակարգը ¨ նրա գաղութային էությունը:
40. Սիրիայի պայքարը ֆրանսիական գաղութային ճնշման դեմ: 1925-1927թթ. ապստամբությունը:
41. 1930թ. Սահմանադրական բնութագիրը: Սիրիայի անկախության հռչակումը:
42. Սիրիան II համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին ¨ տարիներին:
43. Իսրայել պետության ստեղծումը:
44. 1948թ. արաբա-իսրայելյան պատերազմը: 1967թ. արաբա-իսրայելյան «վեցօրյա պատերազմը»:
45. 1970թ. Հորդանանյան ճգնաժամը: 1973թ. արաբա-իսրայելյանպատերազմը:
46. Քաղաքացիական պատերազմըԼիբանանում:
47. 1982թ. Իսրայելի ներխուժումը Լիբանան:
48. Իրանա-իրաքյան պատերազմը:
49. Իրաքի ներխուժումը Քուվեյթ:
50. Նավթային գործոնն արաբական ար¨ելքում:

51. Երուսաղեմի հիմնախնդիրը Պաղեստինա-իսրայելյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում :
52. Ճապոնիայի հաջողություններըերկրորդ համաշխարհային պատերազմի առաջինփուլում: «Նոր կարգը» օկուպացված երկրներում:
53. Բեկում պատերազմականգործողությունների Խաղաղօվկիանոսյան թատերաբեմում: Ճապոնիայի ման¨ներըԱր¨ելյանԱսիայում:
54. Ներքաղաքական իրադրության սրումը Ճապոնիայումպատերազմիտարիներին:
55. Ճապոնիայիվերաբերյալ Պոտսդամիհռչակագիրը:
56. ԽՍՀՄ-իպատերազմի մեջ մտնելը Ճապոնիայիդեմ: Ճապոնիայիկապիտուլյացիան:
57. Ճապոնա-ամերիկյան բանակցությունները, խորհրդա-ճապոնական չեզոքության ակտը: Պատերազմի սկիզբը Խաղաղօվկիանոսում:
58. Ճապոնիայի հարձակումը Չինաստանիվրա:
59. Հնդկաստանը II համաշխարհայինպատերազմիցհետո:
60. Ճապոնիան հետպատերազմյան տարիներին:

12.4. Գնահատման չափանիշները[15].

- Հաճախումները դասերին - 20 միավոր
- Ինքնուրույն աշխատանք - 20 միավոր
- Սեմինար պարապմունք - 20 միավոր
- Առաջին ընթացիկ ստուգում - 20 միավոր
- Երկրորդ ընթացիկ ստուգում - 20 միավոր

[15]Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6 - Մասնագիտական մանկավարժություն / Պատմություն**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.18.6 – Պատմություն**

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **բակալավր**

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/բ-028-ԱՍԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրոդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	5-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	6
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	104		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	1. ՈւսանողներինծանոթացնելԱսիայիերկրներինորևնորագույնպատմությանկարևորագույնիրադարձություններին: 2. Խորացնելևընդլայնելուսանողներիընդհանուրտեսականգիտելիքները Ասիայի երկրների նորևնորագույնպատմությանվերաբերյալ: 3. Ուսանողներին սովորեցնել պատմահամեմատական մեթոդով կապերստեղծել համաշխարհային պատմության և Ասիայի երկրներիպատմությանհետ: 4. Ձեռքբերած գիտելիքներնուունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեությանմեջ: 5. Նախապատրաստելմանկավարժականհետազագործունեության:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	«Ասիայի պատմություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են. 1. Իմանալ ասիական տարածաշրջանային զարգացումները, պատմական զարգացման առանձնահատկությունները, տարածքային խնդիրները, ասիական երկրների միջև ընթացող տնտեսական, քաղաքական, մշակութային առնչությունները, նրանց միջև իրականացվող			

մերօրյահարաբերություններիմակարդակը,արաբա-իսրաելական կոնֆլիկտի պատմությունը, աշխարհի համար տարածաշրջանի կարևորությունը, մեծ տերությունների հետապնդած նպատակներն ու շահերի բախումը այն դերն ու նշանակությունը, որ ունեն ասիական երկրները տարածաշրջանայինզարգացումներումումիջազգայինքաղաքա կանությանմեջ,

2. Կարողանալ բացատրել Ասիական տարածաշրջանի պատմական դեպքերի պատճառա-հետևանքային կապը,
3. Կարողանալ վերլուծել ասիական երկրների պատմության ընդհանուր օրինաչափությունները և դրանց ազդեցությունը համաշխարհային գործընթացների վրա:
4. Տիրապետել ասիականերկրների նոր և նորագույն պատմության հիմնախնդիրներին, առարկայի դասավանդման մեթոդոլոգիային, աղբյուրների հետ աշխատելու ձևերին:

Դասընթացիուսումնասիրմանարդյունքումուսանողըձեռքկբերիհետևյալկո մպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Դ1. Ընթացիկ իրադարձություններն ու գործընթացները և անցյալի ու ներկայի փոխհարաբերությունները գնահատելիս քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն դրսևորելու ունակություններ,

Դ2. Պատմության վերաբերյալ գիտելիքներն ու արդյունքները համադրելու և պատմագիտական գիտելիքի միջազգային չափանիշներին և չափորոշիչներին համապատասխանեցնելու, ինչպես նաև պատմագիտական գիտելիքի միջազգային ձեռքբերումները տեղայնացնելու և տեղական (ազգային) առանձնահատկությունների հետ համադրելու կարողություն,

Դ3. Մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ստեղծագործական մոտեցում ցուցաբերելու, ինչպես նաև նոր իրավիճակներին համապատասխան որոշումներ կայացնելու և սովորելու կարողություն:

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

Բ1. Կոնկրետ տեսական գիտելիքները կիրառելով՝ պատմական իրողությունները հասկանալու, փաստերն ու երևույթները համեմատելու, պատմական զարգացման փուլերն ու դրանց օրինաչափությունները համադրելու և համակողմանի գնահատելու, վերլուծելու, դիրքորոշումներ ձևակերպելու կարողություն,

Բ2. Պատմության վերաբերյալ բազմաբնույթ գիտելիքների համակարգման և տեսական վերլուծության, սեփական դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություն,

Բ3. Համաշխարհային և հայրենական պատմության հրատապ ու

	հանգուցային հարցերի վերաբերյալ ժամանակակից մոտեցումներում, տեսակետներում և պատկերացումներում ազատ կողմնորոշվելու կարողություն, տեղեկույթի համադրման միջոցով համաշխարհային նորագույն քաղաքական զարգացումները հասկանալու կարողություն, Բ4. Քննադատաբար և համակարգված օգտագործելով իր գիտելիքները՝ պատմական իրադարձությունների ու գործընթացները վերլուծելու, դրանց տրամաբանությունը, օրինաչափությունները, իրադարձությունների պատճառա-հետևանքային կապերը հասկանալու կարողություն, արդիական և նորարարական մեթոդների օգնությամբ իր գիտելիքներն ու իմացությունը կիրառելով՝ դիրքորոշումներ ձևակերպելու և հետազոտություններ կատարելու կարողություն: Բ5. Սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու և դրանցում առկա ինֆորմացիայի տարբեր ձևերը օգտագործելու, տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման ունակություն, տեղեկույթը կառավարելու,իր դիրքորոշումը փաստարկելու և ինքնուրույն հետևություններ անելու կարողություններ, Բ6. Պատմության տարբեր շրջափուլերում ի հայտ եկած քաղաքական, տնտեսական, հասարակական-պետական, մշակութային կառույցներն ու գաղափարաբանությունները համադրելու, դրանց փոխակերպությունների առանձնահատկությունները վեր հանելու կարողություն, Բ7. Մասնագիտական բարեվարքության նորմերը պահպանելով՝ զեկուցումներ պատրաստելու, հետազոտություններ կատարելու կարողություն:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. «Ասիայի երկրներինորև նորագույն պատմություն» առարկան: Ասիայի երկրները կապիտալիստական հարաբերությունների ձևավորման և զարգացման ժամանակաշրջանում Թեմա 2. Չինաստանը 17-18-րդդարերում Թեմա 3. Չինաստանը 19-20-րդ դարերում Թեմա 4. Ճապոնիան 17-18-րդդարերում Թեմա 5. Ճապոնիան 19-20-րդ դարերում Թեմա 6. Հնդկաստանը 17-18-րդդարերում Թեմա 7. Հնդկաստանը 19-20-րդ դարերում Թեմա 8. Կորեան 17-րդ դարի կեսից 19-րդ դարի երկրորդ կեսը Թեմա 9. Վիետնամը 17-րդ դարի կեսից մինչև 20-րդ դարի սկիզբը Թեմա 10. Մոնղոլիան 17-րդ դարի կեսերից մինչև 20-րդ դարի 20-ական թթ. Թեմա 11. Դուրրանիների աֆղանական տերության կազմավորումը և քայքայումը Թեմա 12. Արաբական երկրները 18-20-րդ դդ.

	Թեմա 13. Մերձավոր Արևելքի երկրները 1945թ-ից մինչև մեր օրերը
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	• Հաճախումները դասերին - 20 միավոր • Ինքնուրույն աշխատանք - 20 միավոր • Սեմինար պարապմունք - 20 միավոր • Առաջին ընթացիկ ստուգում - 20 միավոր • Երկրորդ ընթացիկ ստուգում - 20 միավոր
Գրականություն	Պարտադիր. **1.** Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների նոր պատմություն, ուսումնական ձեռնարկ (Ացամբայի խմբագրությամբ), Երևան, 1978 **2.** Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների նորագույն պատմություն (Յուրևի Մ. խմբագրությամբ),Երևան, 1982 **3.** Կարապետյան Ռ., Արաբական երկրների նոր և նորագույն պատմություն,Երևան, 2003 **4.** Հովհաննիսյան Ն., Արաբական երկրների պատմություն, հ.3-4,Երևան, 2008 **5.** Всемирная история, Т. VI.,Москва, 1959 **6.** Всемирная история, Т. VII.,Москва, 1960 **7.** Луцкий В., Новая история арабских стран,Москва, 2005 **8.** Новая история стран Азии и Африки, XVI-XIX века,Москва, 2004 **9.** Родригес А., М., История стран Азии и Африки в новейшее время,М., 2008 Լրացուցիչ 1. Հովհաննիսյան Ն., Սարգսյան Հ., «Սիրիան անկախության համար մղված պայքարում» (1917-1946թթ.), Երևան, 1975 2. Հովհաննիսյան Ն., «Ազգային ազատագրական պայքարը Լիբանանում», Երևան, 1967 3. Новейшая история арабских стран. Ред Войликов Д., М. , 1978 4. Брутенц К. Освободившиеся страна в 70-у годы, М., 1979 5. Антонова К., “История Индии”, М. 1981 6. Бузов В., История современного Востока 20-21 вв., Москва-Ростов-на-Дону, 2008 7. Китай в новое и новейшее время, Москва,1981 8. Очерки новейшей истории Японии (Ред. Эйдус Х.), М., 1981 9. Новая история стран Азии и Африки, XVI-XIX века, М., 2004 10. Новейшая история стран Азии и Африки XX век, часть 2, 1945-2000, М., 2004 11. Новейшая история стран Азии и Африки XX век, часть 3, 1945-2000, М., 2004 12. Новейшая история Китая 1917-1927, М., 1983